

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOS DALIES KAUPIMO PENSIJŲ FONDO „ERGO BALANS“ TAISYKLĖS

I. PAGRINDINĖS ŠIOSE TAISYKLĖSE VARTOJAMOS SAVOKOS

Pensijų kaupimo bendrovė - gyvybės draudimo įmonė AB „ERGO LIETUVA GYVYBĖS DRAUDIMAS“, turinti Priežiūros institucijos išduotą leidimą Lietuvos Respublikos teritorijoje užsiimti pensijų kaupimo veikla (toliau – Bendrovė).

Pensijų fondo dalyvis - asmuo, privalomai draudžiamas valstybiniu socialiniu pensijų draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos daliai gauti, įstatymų nustatyta tvarka pasirinkęs kaupti pensijų įmoką Bendrovėje ir su ja sudaręs pensijų kaupimo sutartį (toliau – Dalyvis).

Pensijų anuitetas - Dalyviui iki gyvos galvos mokama periodinė pensijų išmoka, kurios visa išmokėjimo rizika tenka išmokų mokėtojui - gyvybės draudimo įmonei.

Pensijų kaupimo sutartis - pensijų įmokų kaupimo laikotarpiui sudaryta sutartis tarp asmens, draudžiamo valstybiniu socialiniu draudimu, ir Bendrovės dėl pensijų įmokos kaupimo asmens pensijų sąskaitoje, atidarytoje Bendrovėje.

Priežiūros institucija – pagal Draudimo įstatymą draudimo įmonių veiklos priežiūrą vykdanči institucija.

Pensijų fondo vienetas – Dalyviui priklausančios pensijų turto dalies matas.

II. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondas „ERGO BALANS“ (toliau - pensijų fondas) yra fiziniams asmenims, pagal Pensijų sistemos reformos įstatymą dalyvaujantiems pensijų kaupime, bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausantis pensijų turtas, kurio valdymas perduotas Bendrovei, ir kuris investuojamas pagal šiose pensijų fondo taisyklėse (toliau - Taisyklės) nustatytą investavimo strategiją.

2. Taisyklės reglamentuoja pensijų įmokų ir išmokų mokėjimo sąlygas bei terminus, pensijų turto investavimo strategiją bei kitas Dalyvių ir Bendrovės teises bei pareigas.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos pensijų sistemos reformos įstatyme, Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme vartojamas sąvokas.

4. Jei Taisyklių galiojimo laikotarpiu bus pakeisti Lietuvos Respublikos įstatymai ar kiti teisės aktai, reglamentuojantys pensijų kaupimo veiklą, iki Taisyklių pakeitimo bus taikomos šių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatos, o atitinkamos Taisyklių nuostatos negalios.

III. ĮSTOJIMO Į PENSIJŲ FONDĄ SĄLYGOS IR TVARKA, DALYVAVIMO PENSIJŲ FONDE BAIGTIES ATVEJAI

5. Teisę tapti Dalyviu turi asmuo, privalomai draudžiamas valstybiniu socialiniu pensijų draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos daliai gauti, išskyrus asmenis, kurie jau yra sukakę senatvės pensijos amžių. Bendrovė neturi teisės atsisakyti sudaryti pensijų kaupimo sutarties su asmeniu, kuris pagal Pensijų sistemos reformos įstatymą turi teisę dalyvauti pensijų kaupime.

6. Asmuo tampa Dalyviu, įsigaliojus šių Taisyklių nustatyta tvarka sudarytai pensijų kaupimo sutarčiai.

7. Bendrovė kiekvienam Dalyviui, sudariusiam su ja pensijų kaupimo sutartį, atidaro pensijų sąskaitą Taisyklių XI skyriuje nustatyta tvarka.

8. Visi pensijų fondo Dalyviai dalyvauja pensijų kaupime tapačiomis sąlygomis.

9. Pensijų kaupimo sutartis ir jų pabaiga registruojami Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau - VSDF) valdybos tvarkomame pensijų kaupimo sutarčių registre (toliau - Registras). Bendrovė per vieną mėnesį raštu informuoja Dalyvį apie pensijų kaupimo sutarties įregistravimą Registre.

10. Jei pensijų įmokų mokėjimas dėl kokių nors priežasčių (nedarbo, išvykimo gyventi į kitą valstybę ir kt.) yra nutraukiamas ar laikinai sustabdomas, šių asmenų pensijų fonde sukauptos lėšos investuojamos pagal Taisyklių VIII skyriuje numatytą investavimo strategiją ir išmokamos sulaukus senatvės pensijos amžiaus.

11. Dalyvavimas pensijų fonde baigiasi šiais atvejais:

11.1. Dalyviui nutraukus pensijų kaupimo sutartį su Bendrove ir įsigaliojus pensijų kaupimo sutarčiai, sudarytai su kita pensijų kaupimo bendrove XIV skyriuje nustatyta tvarka;

11.2. Dalyviui sulaukus senatvės pensijos amžiaus nustatyto Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymu ir pagal pensijų išmokų sutartį išmokėjus jam visą pensijų išmoką pagal Taisyklių VII skyrių;

11.3. Dalyviui mirus;

11.4. įstatymų nustatyta tvarka panaikinus pensijų fondą pagal Taisyklių XX skyrių;

11.5. įsigaliojus naujai pensijų kaupimo sutarčiai su ta pačia Bendrove dėl dalyvavimo kitame Bendrovės valdomame pensijų fonde;

11.6. teismo sprendimu pripažinus pensijų kaupimo sutartį negaliojančia.

12. Po Dalyvio mirties jam priklausanti pensijų turto dalis paveldima įstatymų nustatyta tvarka. Paveldėtas turtas turi būti išmokėtas įpėdiniais pinigais pagal Taisyklių VII skyriuje nustatytą tvarką.

IV. PENSIJŲ FONDO DALYVIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

13. Dalyvis turi teisę:

13.1. nutraukti pirmą kartą sudarytą pensijų kaupimo sutartį raštu pranešęs Bendrovei per 30 dienų nuo sutarties sudarymo.

13.2. praėjus trims metams nuo pirmosios pensijų kaupimo sutarties įsigaliojimo pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą. Perėjimas

neribojams pensijų kaupimo bendrovės reorganizavimo, bankroto ir likvidavimo atveju;

13.3. pereiti į kitą Bendrovės valdomą pensijų fondą, sudarydamas su Bendrove naują pensijų kaupimo sutartį;

13.4. gauti iš Bendrovės informaciją apie jo pensijų sąskaitos būklę, lėšų investavimo strategiją ir pagal ją gautą investicinę gražą, Bendrovės finansinės veiklos audito išvadas bei kitą įstatymų nustatytą informaciją;

13.5. sulaukus senatvės pensijos amžiaus, gauti pensijų išmoką;

13.6. nukelti pensijų išmokos mokėjimo pradžią;

13.7. testamentu palikti jam priklausančią pensijų turto dalį;

13.8. apskųsti Priežiūros institucijai Bendrovės veiksmus;

13.9. gauti iš Priežiūros institucijos su Bendrovės veikla susijusią informaciją.

14. Taisyklių 13 punkte numatytas teises Dalyvis turi ir tuo atveju, jei jo vardu nemokamos pensijų įmokos.

15. Dalyvis privalo:

15.1. pateikti Bendrovei pilną ir teisingą informaciją, reikalingą pensijų kaupimo sutarčiai sudaryti;

15.2. per 30 dienų Bendrovei raštu pranešti apie asmeninio pobūdžio informacijos, reikšmingos Bendrovės vykdomai pensijų kaupimo veiklai (vardo, pavardės, gyvenamosios vietos, elektroninio pašto adreso ir pan.), pasikeitimą;

15.3. sudarant pensijų kaupimo sutartį pasirašyti, kad susipažino su šiomis Taisyklėmis.

V. BENDROVĖS TEISĖS IR PAREIGOS

16. Bendrovė turi teisę:

16.1. atsisakyti sudaryti pensijų kaupimo sutartį su asmeniu, kuris yra sulaukęs senatvės pensijos amžiaus;

16.2. pensijų fondo pensijų turtą valdyti, naudoti ir disponuoti juo turto patikėjimo teisės pagrindais;

16.3. savo naudai iš pensijų fondo pensijų turto daryti Taisyklių XII skyriuje nustatytus atskaitymus.

17. Bendrovė privalo:

17.1. sąžiningai veikti Dalyvių ir rinkos patikimumo interesais;

17.2. veikti rūpestingai, profesionaliai ir atsargiai, turėti ir taikyti reikiamas priemones ir procedūras;

17.3. Dalyviui atskleisti su juo susijusią ir jam reikalingą informaciją;

17.4. stengtis išvengti interesų konfliktų, o kai jų išvengti neįmanoma, užtikrinti, kad su Dalyviais būtų elgiamasi sąžiningai;

17.5. pensijų fondo pensijų turtą apskaityti atskirai nuo kito Bendrovės turto ir kitų Bendrovės valdomų pensijų fondų pensijų turto;

17.6. informaciją apie Dalyvio pensijų sąskaitoje sukaupto pensijų turto dydį, pensijų išmokas ir kitą su Dalyviu susijusią informaciją, kurios atskleidimas gali padaryti žalą šiam asmeniui, laikyti paslapyje ir naudoti tik įstatymų nustatytais tikslais;

17.7. per 30 dienų pranešti Dalyviams apie buveinės adreso ir panašių duomenų pasikeitimą;

17.8. raštu pranešti kiekvienam Dalyviui apie šių Taisyklių ir pensijų kaupimo sutarties pakeitimus ne vėliau kaip prieš 20 dienų iki pakeitimų įsigaliojimo;

17.9. informuoti Dalyvį ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki jo senatvės pensijos amžiaus sukakties apie galimybę gauti pensijų išmoką arba nukelti išmokos mokėjimo pradžią;

17.10. ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoti Dalyvį apie sprendimo panaikinti pensijų fondą priėmimą;

17.11. informuoti Dalyvius apie sutarties įregistravimą Registre;

17.12. vykdyti kitus teisės aktų nustatytus reikalavimus pensijų kaupimo bendrovėms.

VI. PENSIJŲ ĮMOKŲ DYDIS, MOKĖJIMO BŪDAS, TVARKA IR TERMINAI

18. Pensijų įmoka yra Dalyvio valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifo dalis ir jos dydis 2004 metais yra 2,5 procento, 2005 metais - 3,5 procento, 2006 metais - 4,5 procento, nuo 2007 metų - 5,5 procento Dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos.

19. Valstybinio socialinio draudimo įmokos, kurių sudedamoji dalis yra pensijų įmoka, apskaičiuojamos ir pervedamos VSDF biudžetui įstatymų nustatyta tvarka. VSDF valdyba, remdamasi Registre esančia informacija apie Dalyvio sudarytą pensijų kaupimo sutartį bei jo pasirinktą pensijų fondą, per 60 kalendorinių dienų nuo draudėjo (darbdavio) pateiktos informacijos apie kiekvienam apdraustajam apskaičiuotas draudžiamųjų pajamų ir valstybinio socialinio draudimo įmokų sumas gavimo perveda pensijų įmokas atitinkamam Bendrovės valdomam pensijų fondui.

VII. PENSIJŲ IŠMOKŲ MOKĖJIMO BŪDAI, TVARKA IR SĄLYGOS

20. Teisę gauti pensijų išmoką iš pensijų fondo Dalyvis įgyja tik sulaukęs senatvės pensijos amžiaus. Pensijų išmoka gali būti mokama Dalyviui, sulaukusiam senatvės pensijos amžiaus, šiais būdais:

20.1. nuperkant pensijų anuitetą draudimo įmoneje, vykdančioje gyvybės draudimo veiklą;

20.2. išmokant vienu kartu (vienkartinę pensijų išmoką) ar dalimis (periodinę pensijų išmoką).

21. Dalyvis, įgijęs teisę į pensijų išmoką, gali nukelti išmokos mokėjimo pradžią. Dėl išmokos nukėlimo Dalyvis pateikia Bendrovei prašymą raštu. Šio termino nukėlimo laikotarpiu toks asmuo lieka Dalyviu. Dalyviui raštu nesikreipus į Bendrovę dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo, laikoma, kad Dalyvis pasinaudojo teise nukelti išmokos mokėjimo pradžią.

22. Šių Taisyklių 20 punkte nurodytos išmokos mokamos Dalyviui ir Bendrovei sudarius pensijų išmokos sutartį dėl pensijų išmokų mokėjimo būdo ir terminų. Pensijų išmokos sutartis sudaroma po to, kai Dalyvis pateikia Bendrovei raštišką prašymą dėl išmokos sutarties sudarymo ir Bendrovė apskaičiuoja bazinio pensijų anuiteto dydį pagal Priežiūros institucijos patvirtintą skaičiavimo metodiką. Bazinio pensijų anuiteto (anuiteto be paveldėjimo, mokamo lygiomis dalimis ir nutraukiamo mokėti po Dalyvio mirties) dydis apskaičiuojamas pagal Dalyvio sukaupią pensijų turą raštiško Dalyvio prašymo dėl pensijų išmokos išmokėjimo gavimo Bendrovėje dieną. Dalyvis kartu su raštišku prašymu dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo privalo pateikti Bendrovei dokumentus, patvirtinančius jų teisę į pensijų išmoką (pasą arba asmens tapatybės kortelę ar kitą pilnai asmens tapatybę identifikuojantį dokumentą, pensininko pažymėjimą, pensijų kaupimo sutartį). Bendrovė, jei pateikti dokumentai patvirtina Dalyvio teisę į pensijų išmoką, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Dalyvio raštiško prašymo dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo gavimo dienos rašytine forma sudaro su Dalyviu išmokos sutartį, kuri įsigalioja nuo jos pasirašymo momento. Pensijų išmokos sutartyje, be kitų sąlygų, nurodoma suma, už kurią Dalyvis privalo įsigyti pensijų anuitetą, jei pensijų anuiteto įsigijimas yra privalomas.

23. Dalyvis privalo įsigyti pensijų anuitetą, jei bazinio pensijų anuiteto, apskaičiuoto Dalyviui, dydis yra ne mažesnis nei pusė valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio. Pensijų anuitetas privalo būti nupirktas už visą Dalyvio vardu pensijų fonde sukaupytą pensijų turą, išskyrus šių Taisyklių 24 ir 25 punktuose nurodytas išimtis.

24. Dalyvis, kuriam apskaičiuotas bazinio pensijų anuiteto dydis yra mažesnis nei pusė valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio, neprivalo įsigyti pensijų anuiteto. Šis Dalyvis turi teisę gauti iš Bendrovės periodinę ar vienkartinę pensijų išmoką.

25. Dalyvis, kuriam apskaičiuotas bazinio pensijų anuiteto dydis viršija trigubą valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydį, turi teisę sukaupytą pensijų turą dalį, viršijančią vienkartinę įmoką trigubos valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio baziniam pensijų anuitetui įsigyti, gauti iš Bendrovės periodinės ar vienkartinės pensijų išmokos būdu.

26. Dalyvis, kuriam pensijų anuiteto įsigijimas yra privalomas, pasirenka gyvybės draudimo įmonę - pensijų anuiteto mokėtoją ir sudaro su ja pensijų anuiteto sutartį kurios pagrindu, sumokėjęs vienkartinę įmoką gyvybės draudimo įmonei, bus mokamas pensijų anuitetas. Bendrovė, gavusi gyvybės draudimo įmonės pranešimą apie pensijų anuiteto sutarties sudarymą, pensijų išmokos sutartyje nustatyta tvarka perduoda Dalyviui priklausančias lėšas (ar jų dalį) į gyvybės draudimo įmonės nurodytą sąskaitą.

27. Sudarius pensijų išmokos sutartį, Dalyviui priklausantis pensijų turtas iki išmokėjimo lieka jo asmeninėje pensijų sąskaitoje. Pensijų išmokos pradėdamos mokėti nuo pensijų išmokos sutartyje nurodytos dienos, bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo pensijų išmokos sutarties sudarymo, išskyrus atvejus kai pensijų išmokos sutartyje nustatyta pensijų išmoką ar jos dalį išmokėti nuperkant pensijų anuitetą. Tokiu atveju pensijų išmokos mokamos per 30 dienų po to, kai Bendrovė iš draudimo įmonės gauna informaciją apie Dalyvio sudarytą pensijų anuiteto sutartį.

Pensijų išmokos sutartį sudariusio Dalyvio vardu negali būti mokamos pensijų įmokos. Pensijų turtas, susidaręs iš lėšų, Dalyvio vardu pervestų pensijų fondui po pensijų išmokos sutarties su Dalyviu sudarymo, pensijų išmokos sutartyje nustatyta tvarka turi būti išmokamas Dalyviui (jei pensijų išmokos jau išmokėtos) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tų lėšų gavimo arba pridedamas prie mokėtinų pensijų išmokų (jei jos dar neišmokėtos).

28. Dalyviui mirus, įpėdiniai Bendrovės nustatyta tvarka kreipiasi į Bendrovę ir pateikia dokumentus, patvirtinančius jų teisę į Dalyviui priklausantį pensijų turto dalį (paveldėjimo teisės liudijimą, mirties liudijimą, įpėdinių asmenybės patvirtinančius dokumentus). Bendrovė, jei pateikti dokumentai patvirtina įpėdinių teisę į Dalyviui priklausantį pensijų turto dalį, Dalyvio pensijų sąskaitoje įrašytus pensijų fondo vienetus konvertuoja į pinigų ir juos išmoka, bet neankščiau negu pervestos pensijų įmokos už ketvirtį, kurį dalyvis mirė.

VIII. PENSIJŲ FONDO INVESTAVIMO STRATEGIJA

29. Siekiant užtikrinti efektyvų pensijų fondo turto valdymą ir ilgalaikį pensijų fondo dalyvių turto augimą, pensijų fondo turto valdymas – turto investavimas, duomenų reikalingų apskaitos ruošimui teikimas, grynosios aktyvų vertės nustatymas ir apskaitos vienetų vertės nustatymas pavedamas investicijų valdymo įmonei „ERGO Varahalduse AS“. Valdymo įmonė vykdydama pensijų fondo turto administravimą vadovaujasi Lietuvos Respublikos teisės aktais, šiomis taisyklėmis, įmonės vidaus nutarimais ir tvarka.

30. Pensijų fondo turto investavimo apribojimai:

30.1. Investuojama į vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones, kuriomis prekiaujama rinkose reguliuojamose ir veikiančiose Lietuvos Respublikoje ar Europos Sąjungos valstybėse.

30.2. Investuojama į vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones, kurie įtraukti į vertybinių popierių biržos oficialųjį prekybos sąrašą arba kurias prekiaujama pripažintoje ir visuomenei prieinamoje reguliuojamoje rinkoje, veikiančioje pagal nustatytas taisykles:

- 30.2.1. Airija (Airijos vertybinių popierių birža);
- 30.2.2. Australija (Australijos vertybinių popierių birža);
- 30.2.3. Austrijos (Vienos vertybinių popierių birža);
- 30.2.4. Belgija (Bruselio vertybinių popierių birža „Euronext“);
- 30.2.5. Čekija (Prahos vertybinių popierių birža);
- 30.2.6. Danija (Kopenhagos vertybinių popierių birža);
- 30.2.7. Graikija (Atėnų vertybinių popierių birža);
- 30.2.8. Italija (Italijos vertybinių popierių birža);
- 30.2.9. Islandija (Islandijos vertybinių popierių birža);
- 30.2.10. Ispanija (Madrido vertybinių popierių birža, Barselonos vertybinių popierių birža, Bilbao vertybinių popierių birža);
- 30.2.11. Japonija (Tokijo vertybinių popierių birža);
- 30.2.12. Didžioji Britanija (Londono vertybinių popierių birža);
- 30.2.13. Estija (Talino vertybinių popierių birža);
- 30.2.14. Jungtinės Amerikos valstijos (Niujorko akcijų birža, NASDAQ, Amerikos vertybinių popierių birža, Čikagos vertybinių popierių birža);

30.2.15. Kanada (Toronto vertybinių popierių birža, Monrealio vertybinių popierių birža);

30.2.16. Pietų Korėja (Korėjos vertybinių popierių birža);

30.2.17. Latvija (Rygos vertybinių popierių birža);

30.2.18. Lietuva (Vilniaus vertybinių popierių birža);

30.2.19. Lenkija (Varšuvos vertybinių popierių birža);

30.2.20. Liuksemburgas (Liuksemburgo vertybinių popierių birža);

30.2.21. Meksika (Meksikos vertybinių popierių birža);

30.2.22. Naujoji Zelandija (Naujosios Zelandijos vertybinių popierių birža);

30.2.23. Norvegija (Oslo vertybinių popierių birža);

30.2.24. Olandija (Amsterdamo vertybinių popierių birža „Euronext“);

30.2.25. Portugalija (Lisabonos vertybinių popierių birža „Euronext“);

30.2.26. Prancūzija (Paryžiaus vertybinių popierių birža „Euronext“);

30.2.27. Slovakija (Bratislavos vertybinių popierių birža);

30.2.28. Slovėnija (Liublijanos vertybinių popierių birža);

30.2.29. Suomija (Helsinkio vertybinių popierių birža);

30.2.30. Švedija (Stokholmo vertybinių popierių birža);

30.2.31. Šveicarija (Šveicarijos vertybinių popierių birža);

30.2.32. Turkija (Stambulo vertybinių popierių birža);

30.2.33. Vokietija (Vokietijos vertybinių popierių birža, „Eurex“ vertybinių popierių birža, Frankfurto vertybinių popierių birža, Diuseldorfo vertybinių popierių birža, Berlin-Bremen vertybinių popierių birža, Štutgarto vertybinių popierių birža, Miuncheno vertybinių popierių birža, Hamburgo vertybinių popierių birža, Hanoverio vertybinių popierių birža, Xetra);

30.2.34. Vengrija (Budapešto vertybinių popierių birža);

30.2.35. Bulgarija (Bulgarijos vertybinių popierių birža);

30.2.36. Kroatija (Zagrebo vertybinių popierių birža);

30.2.37. Rumunija (Bukarešto vertybinių popierių birža);

30.2.38. Malta (Maltos vertybinių popierių birža);

30.2.39. Kipras (Kipro vertybinių popierių birža).

30.3. Investuojama į skirtingas valiutas.

30.4. Į akcijų rinkas investuojama ne daugiau 50 procentų pensijų fondo turto;

30.5. Pinigų rinkos priemonės ir grynieji pinigai sudaro ne daugiau 15 procentų pensijų fondo turto vertės.

30.6. Į vieno emitento vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones gali būti investuojama ne daugiau kaip 5 procentai pensijų turto sudarančių grynųjų aktyvų, išskyrus 30.7, 30.10 ir 30.11 punktuose numatytus atvejus.

30.7. Į vieno emitento vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones gali būti investuota daugiau kaip 5 procentai, bet ne daugiau kaip 10 procentų grynųjų aktyvų, su sąlyga, kad tokių investicijų bendra suma nebus didesnė kaip 40 procentų grynųjų aktyvų (šis apribojimas netaikomas indėliams).

30.8. Investicijos į indėlius vienos kredito įstaigoje negali sudaryti daugiau kaip 20 procentų pensijų turto sudarančių grynųjų aktyvų.

30.9. Bendra investicijų į vieno asmens išleistus vertybinius popierius, pinigų rinkos priemones ar indėlius suma negali būti didesnė kaip 20 procentų pensijų turto sudarančių grynųjų aktyvų.

30.10. Investicijos į Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybės narės ar jų savivaldybių, kitos valstybės ar tarptautinės organizacijos, kuriai priklauso bent viena Europos Sąjungos valstybė, išleistus arba garantuotus vieno emitento vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones negali būti didesnės kaip 35 procentai pensijų turto sudarančių grynųjų aktyvų. Gavus Priežiūros institucijos leidimą į vieno emitento išleistus arba garantuotus vertybinius popierius gali būti investuota daugiau kaip 35 procentai pensijų turto sudarančių grynųjų aktyvų, jei yra investuota į ne mažiau kaip 6 emisijų skolos vertybinius popierius, o į vienos emisijos vertybinius popierius investuota ne daugiau kaip 30 procentų grynųjų aktyvų.

30.11. Investicijos į obligacijas negali būti didesnės kaip 25 procentai grynųjų aktyvų. Kai į tokias vieno emitento obligacijas investuojama daugiau kaip 5 procentai, bet ne daugiau kaip 25 procentai grynųjų aktyvų, bendra tokių investicijų suma negali būti didesnė kaip 80 procentų grynųjų aktyvų.

30.12. Punktuose 30.10 ir 30.11 numatyti vertybiniai popieriai ir pinigų rinkos priemonės nėra įskaitomi skaičiuojant investicijas, kurioms pagal 30.7 punktą taikoma maksimali leistina 40 procentų riba. Punktuose 30.6-30.11 numatytos ribos negali būti sudedamos, todėl investicijų, į vieno asmens išleistus vertybinius popierius, pinigų rinkos priemones, indėlius suma negali būti didesnė kaip 35 procentai pensijų turto sudarančių grynųjų aktyvų.

30.13. Į įmonių, priklausančių grupei, kuri turi sudaryti konsoliduotą finansinę atskaitomybę, išleistus vertybinius popierius ir pinigų rinkos priemones gali būti investuota ne daugiau kaip 20 procentų grynųjų aktyvų.

30.14. Investuojama į investicinius vienetus ir akcijas tik tokių kolektyvinio investavimo subjektų, kurie atitinka šias sąlygas:

30.14.1. yra licencijuoti Europos Sąjungos arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje ar tokioje valstybėje, kurioje priežiūra yra ne mažesnė nei nustatyta Europos Sąjungoje, o Vertybinių popierių komisija bendradarbiauja su atitinkama užsienio priežiūros institucija;

30.14.2. subjektų dalyvių teisių apsauga, įskaitant turto atskirimo, skolinimosi, skolinimo ir turto, kurio subjektas neturi, pardavimo reglamentavimą, yra ne mažesnė, nei nustatyta pagal įstatymus;

30.14.3. subjektai teikia savo veiklos pusmečio ir metų ataskaitas, leidžiančias įvertinti jų turto ir įsipareigojimus, pelną ir veiklą per atskaitinį laikotarpį;

30.14.4. ne daugiau kaip 10 procentų jų aktyvų gali būti investuota į kitų kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus ar akcijas.

30.15. Į kiekvieną iš 30.14 punkte numatytų subjektų gali būti investuota ne daugiau kaip 20 procentų pensijų fondo grynųjų aktyvų.

30.16. Iki 20 procentų pensijų fondo grynųjų aktyvų gali būti investuojama į šių Taisyklių 30.14 punkte nurodytų sąlygų neatitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus ar akcijas, jeigu tokie kolektyvinio investavimo subjektai atitinka šias sąlygas:

30.16.1. subjektų priežiūrą vykdo atitinkamos priežiūros institucijos;

30.16.2. Vertybinių popierių komisija bendradarbiauja su užsienio valstybės atitinkama priežiūros institucija dvišaliu susitarimų pagrindais, jeigu ši valstybė nėra Europos Sąjungos arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narė.

30.17. Tokie kolektyvinio investavimo subjektai, kuriuos valdo ta pati valdymo įmonė ar tokios valdymo įmonės, kurių daugiau nei pusė valdymo organų narių yra tie patys asmenys ar kurias kontroliuoja tas pats asmuo arba kurių viena turi daugiau kaip 10 procentų balsų kitos valdymo įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime, laikomi susijusiais. Jei bent vienas iš išvardytų subjektų yra pensijų fondo valdymo įmonė, tai to pensijų fondo turtais ir susijusių kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus ar akcijas gali būti investuojamas tik grynųjų aktyvų verte..

30.18. Pensijų turtas negali būti investuojamas į nekilnojamąjį turtą, tauriuosius metalus arba į suteikiančius į juos teisę vertybinius popierius.

30.19. Pensijų turtas gali būti investuojamas į išvestines finansines priemones tokias kaip ateities, pasirinkimo, apskaitimo, atpirkimo ir atvirkštinio atpirkimo sandorius tik siekiant išvengti neigiamos palūkanų normos ar valiutos vertės svyravimų;

30.20. Pensijų turtą taip pat gali sudaryti išleidžiami nauji vertybiniai popieriai, jeigu emisijos sąlygose yra numatytas įsipareigojimas įtraukti šiuos vertybinius popierius į vertybinių popierių biržos oficialių prekybos sąrašą ar reguliuojamos rinkos prekybos sąrašą ir jeigu į sąrašą bus įtraukiama ne vėliau kaip per 1 metus nuo išleidimo.

31. Pensijų fondo lėšos investuojamos laikantis subalansuotos investavimo strategijos, pagal 30.4-30.20 punktuose nurodytus diversifikavimo reikalavimus.

32. Kaip nurodyta IX dalyje, pensijų fondo kaina vienetų kaina nustatoma kiekvieną dieną, tai įgalina operatyviai sekti nustatytą investavimo apribojimų laikymąsi ir priimti reikiamus investicinius sprendimus.

33. Investicijų valdymo procedūras tvirtina Bendrovės valdyba.

IX. PENSIJŲ FONDO GRYNŲJŲ AKTYVŲ APSKAIČIAVIMO, PENSIJŲ FONDO VIENETO KAINOS APSKAIČIAVIMO TAISYKLĖS IR SKELBIMO TVARKA

34. Grynųjų aktyvų vertę (toliau - GAV) atspindi skirtumas tarp pensijų fondo turto ir įsipareigojimo verčių.

35. Pensijų fondo turto ir įsipareigojimų vertinimas grindžiamas jų tikrąja verte, kuri atspindi tą GAV, už kurią yra labiausiai tikėtina šiuos grynuosius aktyvus parduoti.

36. Skaičiuojant GAV, denominuotų užsienio valiuta turto ir įsipareigojimų vertę nustatoma pagal Lietuvos Banko nustatytą oficialių tos valiutos ir lito kursą, galiojantį vertinimo dieną.

37. Pensijų fondo vieneto kaina nustatoma, grynųjų aktyvų vertę padalijant iš pensijų fondo vieneto skaičiaus.

38. Pensijų fondo grynųjų aktyvų vertę apskaičiuojama ir pensijų fondo vieneto kaina nustatoma kiekvieną darbo dieną.

39. Sąnaudos, pajamos, mokėtinos ir gautinos sumos, investicijų portfelio pakitimai, susiję su priemonių pirkimu, pardavimu, taip pat apskaitos vienetų skaičiaus pokyčiai, susiję su apskaito vienetų išleidimu, turi būti atspindėti GAV skaičiavimuose pagal darbo dienos pabaigos duomenis.

40. Pensijų fondo turtais (ar jo dalis) nurašomas tik kai įgyvendinamos teisės į šį turtą (ar jo dalį), baigiasi teisių galiojimo laikas arba šios teisės perduodamos.

41. Pensijų fondo įsipareigojimai (ar jų dalis) turi būti nurašomi, tik kai jie išnyksta, tai yra, kai sutartyje nurodyti įsipareigojimai įvykdomi, anuliuojami ar nustoja galioti.

42. Detaliają pensijų fondo grynųjų aktyvų skaičiavimo metodiką tvirtina Bendrovės valdyba.

43. Bendrovė kiekvieną darbo dieną savo interneto svetainėje www.ergo.lt skelbia informaciją apie pensijų fondo vieneto vertę.

X. PENSIJŲ ĮMOKŲ IR Į KITĄ PENSIJŲ FONDA PERVEDAMŲ PINIGINIŲ LĖŠŲ KONVERTAVIMO Į PENSIJŲ FONDO VIENETUS TVARKA, PENSIJŲ FONDO VIENETŲ KONVERTAVIMO Į PINIGUS TAISYKLĖS

44. Į pensijų fondo sąskaitą pervestos Dalyviui priklausančios pinigines lėšas, atskaičius šių Taisyklių XII skyriuje nustatytus atskaitymus nuo įmokėtų įmokų konvertuojamos į pensijų fondo vienetus ne vėliau kaip kitą darbo dieną lėšų gavimo į pensijų fondo sąskaitą dienos pensijų fondo vieneto kaina.

45. Pensijų fondo vieneto skaičius nustatomas pagal formulę:

$$FVS = \frac{PPL - A}{VK}, \text{ kur}$$

FVS - pensijų fondo vieneto skaičius;

PPL - į Dalyvio sąskaitą pervestos pinigines lėšas;

A - Taisyklėse nustatyti atskaitymai nuo įmokėtų pensijų įmokos;

VK - pensijų fondo vieneto kaina.

46. Bendrovė, gavusi VSDF valdybos pranešimą apie pensijų kaupimo sutarties nutraukimą ir naujos sudarymą kitą darbo dieną konvertuoja Dalyviui priklausančius pensijų fondo vienetus į pinigines lėšas praėjusio darbo dienos pensijų fondo vieneto kaina ir perveda jas į naujojo pensijų fondo sąskaitą.

Pervedamų piniginių lėšų suma apskaičiuojama pagal formulę:

$$PPLS = (FVS * VK) - PA, \text{ kur}$$

PPLS - pervedamų piniginių lėšų suma;

FVS - pensijų fondo vieneto skaičius;

VK - pensijų fondo vieneto kaina;

PA - Taisyklėse nustatyti perėjimo atskaitymai.

XI. PENSIJŲ SĄSKAITŲ ATIDARYMO, TVARKYMO IR UŽDARYMO BEI PENSIJŲ FONDO VIENETŲ TOSE SĄSKAITOSE APSKAITOS TVARKA

47. Bendrovė kiekvienam Dalyviui atidaro pensijų sąskaitą. Vienu metu Dalyvis gali kaupti pensijų įmokas tik viename pensijų fonde.

48. Kiekviena pensijų sąskaita turi individualų sąskaitos numerį.

49. Pensijų sąskaitoje fiksuojama tokia informacija:

49.1. Dalyvio vardas, pavardė, asmens kodas;

49.2. operacijų įvykdytų su pensijų fondo vienetais data ir turinys.

49.3. bendras pensijų fondo vieneto skaičius, bei išskaičiuotų atskaitymų dydis.

50. Visa apskaita pensijų sąskaitoje yra vykdoma pensijų fondo vienetais.

51. Pensijų sąskaita uždaroma Dalyviui perėjus į kitą pensijų fondą ir pervedus sukauptas lėšas pensijų į naują pensijų sąskaitą arba išmokėjus Dalyviui visas sukauptas lėšas, t.y. visiškai su juo atsiskaičius.

XII. ATSKAITYMŲ IŠ PENSIJŲ TURTO BENDROVĖS NAUDAI APSKAIČIAVIMO METODIKA, DYDIS IR MOKĖJIMO TVARKA

52. Atskaitymai iš pensijų turto Bendrovės naudai daromi tik laikantis šiamo skyriaus nustatytų dydžių.

53. Atskaitymai iš pensijų turto pagal kiekvieną pensijų kaupimo sutartį dėl dalyvavimo pensijų fonde per metus gali sudaryti ne daugiau kaip 1 procentą nuo Dalyvio pensijų sąskaitoje apskaitytų lėšų vidutinės metinės vertės ir ne daugiau kaip 10 procentų Dalyvio vardu įmokėtų įmokų. Visi mokesčiai, mokėtini už pensijų fondo turto ir pajamas, Bendrovės patirtos išlaidos dėl operacijų, susijusių su pensijų fondo turto investicijomis, atlyginimas depozitoriumui dengiami iš šiame punkte nustatytų atskaitymų Bendrovės naudai. Atlyginimo depozitoriumui dydis apskaičiuojamas pagal depozitoriume apskaitytą pensijų fondo turto vertę. Atlyginimo Depozitoriumui dydis priklausomai nuo pensijų turto grynųjų aktyvų vidutinės metinės vertės neviršija 0,18 procento vidutinės metinės grynųjų aktyvų vertės ir yra mokamas sutartyje su depozitoriumu nustatytu periodiškumu ir tvarka.

54. Dalyvio perėjimo į kitos pensijų kaupimo bendrovės ar tos pačios Bendrovės valdomą pensijų fondą išlaidas sudaro Bendrovės išlaidos, susijusios su pensijų sąskaitos uždarymu bei lėšų pervedimu, ir jos yra 0,2 procento Dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų.

55. Įstatymų numatytais atvejais Bendrovė gali daryti atskaitymus, lygius pensijų kaupimo sutarties sudarymo su Dalyviu išlaidų, Bendrovės rinkodaros išlaidų ir išlaidų, susijusių su asmens pritraukimu į Bendrovę, sumai. Šie atskaitymai negali būti didesni kaip 4 procentai Dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų.

56. Dalyvio perėjimas į Bendrovės valdomą pensijų fondą iš kitos pensijų kaupimo bendrovės ir lėšų įskaitymas į jo pensijų sąskaitą neapmokestinami.

57. Konkretūs atskaitymų dydžiai nustatomi Bendrovės valdybos sprendimu ir skelbiami interneto svetainėje www.ergo.lt. Atskaitymų dydžiai įsigalioja nuo kito ketvirčio pirmos dienos po sprendimo dėl atskaitymų dydžio nustatymo priėmimo.

XIII. ATASKAITŲ PENSIJŲ FONDO DALYVIAMS PATEIKIMO TVARKA

58. Bendrovė ne vėliau kaip per 5 mėnesius po atskaitinių finansinių metų pabaigos Dalyvio pasirinktu būdu, nurodytu pensijų kaupimo sutartyje, suteikia Dalyviui informaciją apie jo asmeninėje pensijų sąskaitoje apskaičiuoto pensijų turto dydį (į pensijų sąskaitą įrašytų pensijų fondo vieneto skaičių, jų vertę), metinę pensijų fondo investicijų grąžą, išskaitytų mokesčių dydį. Bendrovė teikiama šiame punkte nurodytą informaciją Dalyviui, kuriam iki senatvės pensijos amžiaus yra likę mažiau negu 7 metai, privalo jį informuoti apie galimybę kaupti pensiją konservatyvaus investavimo pensijų fonde. Kartu su šia informacija turi būti pateikiama:

58.1. išsami informacija apie galimą riziką dalyvaudant kitos rūšies negu konservatyvaus investavimo pensijų fonde ir pensijų fondo, kurio dalyvis yra šis asmuo, bei konservatyvaus investavimo pensijų fondo investavimo rizikos palyginimas;

58.2. informacija, kur galima gauti konservatyvaus investavimo pensijų fondo taisyklės arba su jomis susipažinti.

59. Bendrovė Dalyvio pageidavimu pateikia jam periodines ataskaitas, Taisyklės (Dalyvio prašymu Bendrovė padaro ataskaitą ir Taisyklių kopijas, o mokesčius už jas neviršija pagaminimo sąnaudų), taip pat suteikia teisingą ir išsamią informaciją apie asmeninėje pensijų sąskaitoje sukaupto turto dydį bei įmokų mokėjimą, Bendrovės finansinės veiklos audito išvadą, dabartinį investicijų portfelį bei su investicijomis susijusias rizikas ir kaštus.

60. Dalyviui sulaukus senatvės pensijos amžiaus ir kreipusis į Bendrovę dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo, Bendrovė suteikia jam išsamią informaciją apie pensijų išmokų pasirinkimo galimybes.

61. Bendrovė savo metų ataskaitas: balansą, grynųjų aktyvų vertės pokyčių ataskaitą ir auditoriaus išvadą bei metinį grynosios investicijų grąžos dydį paskelbia visoje šalyje platinamame šalies dienraštyje.

XIV. PENSIJŲ KAUPIMO SUTARČIŲ SUDARYMO, NUTRAUKIMO SĄLYGOS IR TVARKA

62. Bendrovė asmenį, ketinantį sudaryti pensijų kaupimo sutartį, supažindina su Taisyklėmis bei su pensijų kaupimo sutarties sąlygomis, jos nutraukimo sąlygomis ir tvarka, galimomis pensijų išmokomis, investavimo strategija, su investicijomis susijusia rizika, atskaitymų Bendrovės naudai dydžiais ir mokėjimo tvarka ir kt. Bendrovė privalo pasirašytinai supažindinti šį asmenį su visų jos valdomų pensijų fondų investavimo rizikos palyginimu. Sudarant pensijų kaupimo sutartį, Bendrovė privalo informuoti asmenį, kuriam iki senatvės pensijos amžiaus yra likę mažiau kaip 7 metai, apie galimybę kaupti pensiją konservatyvaus investavimo pensijų fonde. Tokiu atveju pensijų kaupimo sutartis gali būti sudaroma tik tuo atveju, jei asmuo raštu patvirtina, kad yra supažindintas su visų Bendrovės valdomų pensijų fondų investavimo rizikos palyginimu, ir atsisako sudaryti pensijų kaupimo sutartį dėl pensijų kaupimo konservatyvaus investavimo pensijų fonde.

63. Asmuo, susipažinęs su Taisyklių ir pensijų kaupimo sutarties sąlygomis bei pasirinkęs pensijų fondą, savo ketinimą tapti Dalyviu išreiškia pasirašydamas pensijų kaupimo sutartį.

64. Pensijų kaupimo sutartyje asmuo, ketinantis tapti Dalyviu, nurodo:

64.1. vardą, pavardę, gimimo datą, asmens kodą, valstybinio socialinio draudimo pažymėjimo seriją ir numerį, gyvenamosios vietos adresą, elektroninio pašto adresą, adresą korespondencijai bei telefonų numerius;

64.2. pasirinkto pensijų fondo pavadinimą.

65. Bendrovė, gavusi asmens pasirašytą pensijų kaupimo sutartį, turį teisę nedelsiant VSDF valdybos nustatyta tvarka užklausti VSDF valdybą apie šio asmens teisę tapti Dalyviu ar pensijų kaupimo sutarties tarp šio asmens ir kitos Bendrovės sudarymo faktą.

66. Bendrovė, gavusi atsakymą iš VSDF valdybos, patvirtinantį, kad asmuo turi teisę tapti Dalyviu, ne vėliau kaip kitą darbo dieną pasirašo pensijų kaupimo sutartį iš savo pusės. Tuo atveju, jeigu Bendrovė nusprendžia nesinaudoti Taisyklių 65 punkte numatyta teise užklausti VSDF valdybą apie asmens teisę tapti Dalyviu, pensijų kaupimo sutartį pasirašo nedelsiant.

67. Pensijų kaupimo sutartis laikoma sudaryta nuo tos dienos, kai joje pasirašo Bendrovė.

68. Sudarius pensijų kaupimo sutartį, Bendrovė teisės aktų nustatyta tvarka pateikia informaciją apie sutarties sudarymą VSDF valdybai.
69. Bendrovė gavusi iš VSDF valdybos atsakymą apie Bendrovės ir Dalyvio sudarytos pensijų kaupimo sutarties įregistravimą ne vėliau kaip per 10 darbo dienų įteikia Dalyviui vieną sudarytos pensijų kaupimo sutarties egzempliorių.
70. Bendrovei gavus iš VSDF valdybos atsakymą įregistruoti pensijų kaupimo sutartį, pensijų kaupimo sutartis laikoma nesudaryta.
71. Pirmą kartą sudaryta pensijų kaupimo sutartis įsigalioja nuo kitų metų sausio 1 d. Perėjimo iš kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo atveju, naujai sudaryta pensijų kaupimo sutartis įsigalioja nuo jos ir pranešimo apie ankstesnės pensijų kaupimo sutarties nutraukimą įregistravimo Registre.
72. Bendrovė neturi teisės nutraukti pensijų kaupimo sutarties be Dalyvio sutikimo, išskyrus Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytus atvejus.
73. Dalyvis turi teisę nutraukti pensijų kaupimo sutartį:
- 73.1. pirmą kartą sudarytą pensijų kaupimo sutartį laišku pranešus Bendrovei per 30 dienų nuo sutarties sudarymo;
  - 73.2. perėjimo į kitą Bendrovės valdomą pensijų fondą atveju. Šiuo atveju pensijų kaupimo sutartis nutraukiama Dalyviui ir Bendrovei sudarius naują pensijų kaupimo sutartį ir pastarąją užregistravus Registre;
  - 73.3. perėjimo į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą atveju. Šiuo atveju pensijų kaupimo sutartis nutraukiama Dalyviui pateikus prašymą nutraukti minėtą sutartį bei kitai pensijų kaupimo bendrovei sudarius naują pensijų kaupimo sutartį ir abu dokumentus užregistravus Registre.

XV. PERĖJIMO Į KITĄ BENDROVĖS VALDOMĄ PENSIJŲ FONDĄ TVARKA

74. Pereinant į kitą Bendrovės valdomą pensijų fondą sudaroma nauja pensijų kaupimo sutartis. Perėjimo į kitą Bendrovės valdomą pensijų fondą atveju pensijų fondo dalyviui netaikomas apribojimas, draudžiantis trejus metus nuo pirmosios pensijų kaupimo sutarties sudarymo pereiti į kitą pensijų fondą.
75. Dalyvis, ketinantis pereiti į kitą Bendrovės valdomą pensijų fondą, pateikia Bendrovei prašymą nutraukti pensijų kaupimo sutartį ir kreipiasi į Bendrovę dėl naujos pensijų kaupimo sutarties sudarymo. Bendrovė sudaro naują pensijų kaupimo sutartį kito pensijų fondo taisyklėse nustatyta tvarka.
76. Dalyviui priklausanti pensijų turto dalis – pensijų fondo vienetai konvertuojami į pinigų ir pervedami į kito Bendrovės valdomo pensijų fondo sąskaitą Taisyklių X skyriuje nustatyta tvarka. Dalyvis turi teisę kartą per 12 mėnesių nuo pensijų kaupimo sutarties sudarymo su Bendrove pereiti į kitą pensijų fondą nemokamai. Jei Dalyvis pereina į kitą pensijų fondą Bendrovėje daugiau kaip vieną kartą per 12 mėnesių nuo pensijų kaupimo sutarties su Bendrove sudarymo, už jo perėjimą gali būti daromi atskaitymai, numatyti šių Taisyklių 54 punkte.

XVI. PERĖJIMO Į KITOS PENSIJŲ KAUPIMO BENDROVĖS VALDOMĄ PENSIJŲ FONDĄ TVARKA

77. Dalyvis turi teisę pereiti į kitą pensijų kaupimo bendrovę praėjus trejiems metams nuo pirmosios pensijų kaupimo sutarties įsigaliojimo datos. Perėjimas neribojamas Bendrovės reorganizavimo, bankroto ir likvidavimo atveju.
78. Dalyvis, norintis pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, turi sudaryti naują pensijų kaupimo sutartį su kita pensijų kaupimo bendrove ir per 14 kalendorinių dienų nuo naujos sutarties sudarymo pateikti ją Bendrovei kartu su prašymu nutraukti pensijų kaupimo sutartį. Bendrovė, gavusi Dalyvio prašymą nutraukti pensijų kaupimo sutartį, per 14 dienų turi informuoti apie tai VSDF valdybą.
79. Dalyviui pereinant į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, anksčiau sudaryta pensijų kaupimo sutartis nutrūksta nuo naujos pensijų kaupimo sutarties ir pranešimo apie ankstesnės pensijų kaupimo sutarties nutraukimą įregistravimo Registre.
80. Bendrovė, gavusi VSDF valdybos pranešimą apie pensijų kaupimo sutarties su Bendrove nutraukimą ir naujos pensijų kaupimo sutarties įsigaliojimą, per 3 darbo dienas perveda Dalyviui priklausančias pinigines lėšas į priimančiosios pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo sąskaitą.
81. Už Dalyvio perėjimą į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą iš Dalyviui priklausančių piniginių lėšų, pervedamų į kitą pensijų fondą, gali būti daromi šių Taisyklių XII skyriuje nustatyti atskaitymai Bendrovės naudai.
82. Dalyvis turi teisę bent vieną kartą per dvyliką mėnesių nuo pensijų kaupimo sutarties sudarymo su Bendrove pereiti į kitą pensijų kaupimo bendrovę padengdamas tik Bendrovės išlaidas, nurodytas šių Taisyklių 54 punkte, susijusias su Dalyvio perėjimu į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą.

XVII. DEPOZITORIUMAS, JO TEISĖS IR PAREIGOS, DEPOZITORIUMO PAKEITIMO SĄLYGOS IR TVARKA

83. Pensijų fondo depozitoriumas - AB bankas „Swedbank“, kurio buveinė Konstitucijos pr. 20A, Vilnius LT-03502.
84. Depozitoriumas privalo:
- 84.1. veikti Dalyvių naudai;
  - 84.2. vykdyti Bendrovės nurodymus, jei jie neprieštaruja teisės aktų ir Taisyklių reikalavimams;
  - 84.3. užtikrinti, kad įplaukos už perleistą pensijų turtą per nustatytą laiką atitektų pensijų fondui;
  - 84.4. užtikrinti, kad pensijų fondo įplaukos būtų naudojamos pagal teisės aktų ir Taisyklių reikalavimus;
  - 84.5. atsakyti už žalą, padarytą Dalyviams ar Bendrovei dėl to, kad jis neatliko savo pareigų ar netinkamai jas atliko;
  - 84.6. apie visus pastebėtus teisės aktų ar Taisyklių pažeidimus nedelsiant pranešti Priežiūros institucijai ir Bendrovei.
85. Depozitoriumas turi teisę:
- 85.1. iš Bendrovės gauti visą informaciją, reikalingą jo funkcijoms vykdyti;
  - 85.2. iš Bendrovės gauti sutartyje su Depozitoriumu nustatyto dydžio atlyginimą už savo paslaugas.
86. Bendrovė depozitoriumą gali keisti tik tuo atveju, jei tam pritaria Priežiūros institucija.

XVIII. PENSIJŲ FONDO TAISYKLIŲ PAKEITIMO TVARKA

87. Taisyklės gali būti keičiamos Bendrovės valdybos sprendimu. Taisyklių pakeitimus tvirtina Priežiūros institucija jos nustatyta tvarka. Taisyklės gali būti keičiamos šiais atvejais:
- 87.1. pasikeitus investavimo strategijai;
  - 87.2. pasikeitus Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams reglamentuojantiems pensijų kaupimą;
  - 87.3. kitais Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais atvejais.
88. Jei keičiamos Taisyklės įtakoja pensijų kaupimo sutarties turinį, kartu (be atskiro susitarimo) keičiamos ir pensijų kaupimo sutartys, sudarytos pagal šias Taisykles. Taisyklių pakeitimai taikomi visiems Dalyviams.
89. Bendrovė privalo raštu informuoti kiekvieną Dalyvį apie Taisyklių pakeitimus įstatymų nustatyta tvarka.

XIX. DALIES VALDYMO FUNKCIJŲ PERDAVIMAS KITAI ĮMONEI ATLIKI

90. Bendrovė valdybos sprendimu gali pavesti investavimo ir reinvestavimo funkcijas kitai įmonei, turinčiai teisę teikti atitinkamas paslaugas, gavus išankstinį Priežiūros institucijos leidimą.
91. Dalies funkcijų atlikimo pavedimas kitiems asmenims Bendrovės nuo atsakomybės neatleidžia.

XX. PENSIJŲ FONDO PANAIKINIMO SĄLYGOS IR TVARKA

92. Pensijų fondas gali būti panaikintas Bendrovės valdybos arba teismo sprendimu.
93. Pensijų fondą Bendrovės valdybos sprendimu galima panaikinti esant bent vienai iš šių sąlygų:
- 93.1. Bendrovė yra įvykdžiusi visus įsipareigojimus jos valdomo pensijų fondo Dalyviams;
  - 93.2. visi jos valdomo pensijų fondo Dalyviai pereina į kitą pensijų fondą;
  - 93.3. Bendrovė likviduojama arba reorganizuojama.
94. Bendrovė be Dalyvių sutikimo gali panaikinti Pensijų fondą tik Priežiūros institucijai leidus ir jos nustatyta tvarka dėl visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo likviduoti ar reorganizuoti Bendrovę, taip pat tuo atveju, jeigu ji Priežiūros institucijos nustatyta tvarka yra perdavusi pensijų turto valdymą ir įsipareigojimus pagal pensijų kaupimo sutartis kitai pensijų kaupimo bendrovei.
95. Teismui pripažinus Bendrovę bankrutavusia ir priėmus nutartį likviduoti Bendrovę dėl bankroto, pensijų fondas, jei jo pensijų turto valdymas ir įsipareigojimai pagal pensijų kaupimo sutartis nebuvo perduoti kitai Bendrovei iki nutarties likviduoti Bendrovę priėmimo, teismo nutartimi skelbiamas panaikintu.
96. Apie sprendimą panaikinti pensijų fondą Bendrovė ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos turi informuoti Dalyvius, paskelbdama tai Bendrovės įstatuose nurodytame Lietuvos dienraštyje, ir Priežiūros instituciją.
97. Jei pensijų fondas panaikinamas dėl Bendrovės bankroto ar likvidavimo, tai Bendrovės valdomo pensijų fondo Dalyviai per 3 mėnesius nuo sprendimo dėl bankroto bylos iškelimo ar likvidavimo priėmimo pereina į kitą jų pasirinktą pensijų fondą nemokamai. Jei per šiame punkte nurodytą laikotarpį Dalyviai nesudarė pensijų kaupimo sutarčių su kita Bendrove, teisės aktų nustatyta tvarka tokie Dalyviai bei jiems priklausančios lėšos perkeliamos į kitos Bendrovės valdomą pensijų fondą.

XXI. TEISIŲ IR PAREIGŲ, KYLANČIŲ IŠ PENSIJŲ KAUPIMO SUTARČIŲ, PERDAVIMAS KITAI PENSIJŲ KAUPIMO BENDROVEI

98. Bendrovė gali perduoti kitai Bendrovei teises ir pareigas, kylančias iš pensijų kaupimo sutarčių, tik gavusi Priežiūros institucijos leidimą.
99. Bendrovė privalo perduoti teises ir pareigas, kylančias iš pensijų kaupimo sutarčių, kitai bendrovei šiais atvejais:
- 99.1. teismui priėmus sprendimą likviduoti Bendrovę;
  - 99.2. prieš pradėdant savanorišką likvidavimo procedūrą;
  - 99.3. Bendrovei išskėlus bankroto bylą;
  - 99.4. Priežiūros institucijos reikalavimu, pareikštu pablogėjus Bendrovės finansinei padėčiai ar iškilus realiai finansinės padėties pablogėjimo ar Bendrovės nemokumo grėsmei;
  - 99.5. kai Bendrovei panaikinamas draudimo veiklos licencijos ar leidimo pensijų kaupimo veiklai galiojimas;
  - 99.6. kai Bendrovei sustabdomas licencijos gyvybės draudimo veiklai ar leidimo pensijų kaupimo veiklai galiojimas.
100. Bendrovė apie ketinimą perleisti teises ir pareigas, kylančias iš pensijų kaupimo sutarčių, privalo informuoti Dalyvius Priežiūros institucijos nustatyta tvarka ir terminais. Teisių ir pareigų pagal pensijų kaupimo sutartis perleidimo tvarką nustato Priežiūros institucija.
101. Perduodant teises ir pareigas pagal pensijų kaupimo sutartis Dalyvių sutikimas nereikalingas, tačiau iki teisių ir pareigų perdavimo privalo būti sudarytos sąlygos Dalyviams patiems pereiti į kitą Bendrovę be atskaitymų iš jų pensijų turto, numatytų šių Taisyklių XII skyriuje.
102. Perduodant teises ir pareigas pagal pensijų kaupimo sutartis kartu perduodamas ir pensijų turtas.

XXII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

103. Pensijų kaupimo sąlygas nustatytas šiose Taisyklėse, reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.
104. Pensijų kaupimo sutarties ginčai kylantys dėl šių Taisyklių taikymo sprendžiami šalių susitarimu, o jei neišsprendžiami šalių susitarimu, - sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose.

Generalinis direktorius Deniss Sazonovs

